

og at det indirekte vil gavne hele Samfundet. Jeg springer her over, hvad jeg synes er saa ganske umiddelbart givet, at selve Menneskeværdigheden kræver, at et Menneske ikke fra Dagen gryr, i den halve Tid af Aaret. næsten lige fra det er blevet lyst, til Dagen er forbi, kun ser Solen gennem nogle Vinduer; man kan dog forlange, at de Mennesker ogsaa en Gang imellem bevæger sig ude i Solen.

Man kan nu spørge mig: Hvad bør der da gøres? Bør man ved en Revision af denne Lov virkelig nøjes med saa lidt, som dette Lovforslag byder? Jeg maa dertil sige, at man kan jo anføre noget til Forsvar for Lovforslaget. Man kan sige: Frivilligheden er jo gaaet et Stykke Vej frem, kan den da ikke løse denne Opgave? Man kunde ogsaa føje til: Du har jo selv sagt, at her er en Organisation af en vis Styrke, kan den da ikke udrette noget? Lad mig her betone, at det kun er en vis Styrke, den har naaet; og at den i København er ganske overordentlig ringe. Forklaringen herpaa er at søge i, at Medhjælperstillingen af de fleste af de paa-gældende opfattes som noget midlertidigt, de haaber en Gang selv at blive Principaler, og selv om det slaar Klik for de fleste af dem, tænker de dog alle fra Begyndelsen: det er mig, det skal ske med, jeg bliver Chef — og saa lægger de ingen rigtig Energi i Arbejdet for at faa ændret Vilkaarene i denne Overgangstid. Dertil kommer det i højeste Grad beklagelige Fænomen — og jeg vilde ønske, at mine Ord her maatte naa udenfor denne Sal —, at denne Kreds af Mennesker synes at nære en ganske fejlagtig honnet Ambition og mene, at det er ikke fint nok at lave Organisation, man kommer derved ned i Række med de fagorganiserede Arbejdere, og det skulde man nødig, for man er dog lidt mere værd, man har dog lidt Løvefødder og Gesvejsninger her og der. Dette beklagelige Fænomen resulterer i det Faktum, at Organisationen er svag. Naar man endvidere ser hen til det, som Ordføreren for Regeringspartiet nævnte, at Konkurrencen ofte fører meget stærk Hensynsløshed med sig, saa at der kan opstaa saadanne Forhold, som at en Mand i en By har lamslaaet en frivillig Organisation af alle Byens handlende, der frivilligt vilde have ordnet Forholdene saaledes, at der blev en tidligere Lukketid, tror jeg, man maa indrømme, at der bør gøres noget ad Lovgivningens Vej for at komme fra 8-Lukningen op til 7-Lukningen.

Hvis jeg nu til Slut kort skulde sammenfatte, hvad jeg mener, der burde gøres

ved en Revision af denne Lov, vilde jeg for det første sige, at den normale Lukketid bør sættes til Kl. 7. Det støttes ogsaa af Bilagene, idet det af Nørrebro's Handelsforening foreslaas at lukke Kl. 7 i Ugens fire første Hverdage i Maanederne Maj, Juni, Juli, August, og det støttes ved en Udtalelse af Købstadforeningen, der foreslaar, at den almindelige Aftenlukning i Maanederne Juni, Juli og August skal rykkes frem til Kl. 7. Det er kun Sommeren, der her tales om, men da dette er Principalforeninger, hos hvilke der altsaa er Villighed til at gaa ind paa en 7-Lukning om Sommeren, kan man slutte, at der i og for sig kan være nogen Grund til at gaa til en 7-Lukning i det hele taget. Jeg gør de naturlige Undtagelser med Lørdagen, og hvad dertil hører. Maa jeg ikke her netop henstille, om hele denne Lørdagslukning ved 11-Tiden overhovedet er hensigtsmæssig og paa sin Plads. Jeg vilde være tilbøjelig til at tro, at f. Eks. i en By som København, hvor mig bekendt Arbejdslønnen ofte udbetales om Fredagen, kunde Lukketiden Ugen igennem være Kl. 7, og saa kunde man holde aabent om Fredagen f. Eks. til Kl. 8 og om Lørdagen nøjes med at holde aabent til Kl. 9 eller allerhøjst Kl. 10. Jeg tror ikke, at der er noget som helst i Vejen for, at disse praktiske Forhold kunde ordnes saaledes, som jeg her har nævnt, og jeg vil henstille til den højtærede Minister at stille sig velvillig til en Forhandling om disse Forhold i et formodentlig kommende Udvalg.

Endvidere vil jeg henpege paa en Bestemmelse, som findes i den norske Lov, som fornylig har været underkastet kommunal Behandling paa en ny Maade. Her i vor Lov er der jo givet en Dispensationsbestemmelse, hvorefter det kan tillades Kommunen gennem Vedtægt at bestemme, at der skal være aabent længere end til Kl. 8. Men der gives ingen Dispensation til at lade være aabent kortere Tid, og hvorfor skal Dispensationen være nedad og ikke opad? I den norske Lov er der netop Dispensationsmulighed i begge Retninger, og efter hvad jeg ved, nærer jeg ikke Tvivl om, at man f. Eks. i en By som Vejle vilde kunne have naaet at faa den kommunale Lukketid sat til Kl. 7. Man naaede det ikke, fordi et enkelt Firma satte sig imod det, saa at det ikke kunde ske ad Frivillighedens Vej. Men Byens handlende var i langt overvejende Tal enige derom, og havde der været en kommunal Tilladelse til at lukke Kl. 7, var det sikkert blevet gennemført. Efter hvad